

Uredila M. Šrepel i A. Mušić. II. Zbornik za narodni život i običaje južnih Slavena. Knjiga IX., svesak 2. Urednik dr. D. Boranić. III. Rad jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Knjiga 157., razredi historičko-filološki i filozofičko-juristički. 62. — Natančnejšo oceno teh publikacij prinesemo pozneje.

Gradja za povijest književnosti hrvatske. 4. knjiga. Na 6 straneh tega zbornika, ki ga izdaje Jugoslavenska akademija, je natisnjena dr. Ilešičeva razprava „O izvoru Vrazova „Babjega klanjca“. — „Babji klanjac“ je „istinita povjestica“, ki ji je dal Vraz obliko epsko-lirske pesmi; v Vrazovih zbranih pesmih (l. 1880.) stoji na str. 239–261. — Jedro pesmi je junaški čin slovenskih žen, ki so v takozvanem „Babjem klancu“ — soteski pri Jeruzalemski podružnici sv. Nikolaja v dekaniji Velikonedeljski ob Dravi — pobile sovražne roparje „Madjare“. — Dr. Ilešič sodi, da je Vraz vzel snov ali iz naroda samega ali pa iz obširne rokopisne kronike Sv. Nikolaja, ki jo je spisal v nemškem jeziku Dajnko. Po mojem mnenju je prvo verjetnejše, a vsekakor so zanimive vesti o tej kroniki. — Razprava se sicer bavi največ z vprašanjem, kdo so ali naj bi bili tisti roparji, ki jih Vraz imenuje Madjare, kronika pa Turke.

Dr. Jos. Tominšek.

Letopis Matice Srpske. Knjiga 229. I. zvezek za l. 1905. — V tem „Letopisu“ je dr. Ilešič po „Laibacher Wochenblattu“ (leta 1810.) ponatisnil in s posebnimi opombami opremil Kopitarjev za Srbe zanimivi oglas Vukovega „Rječnika“. Kdor se zanima za Kopitarja, bo rad prebral tudi ta drobiž, videč, kako je Kopitar tudi v malem vedno isti v idejah in slogu, v borbi za srbski narodni jezik in v svoji — grobosti. — Sicer prinaša ta zvezek, kakor vsi drugi, znanstvene članke (n. pr. Ruvarca „Prispevke k historijski geografiji Srbije“ i. dr.), leposlovne spise, strokovnaške ocene in male beležke.

Dr. Jos. Tominšek.

Simfonični koncert, ki ga je priredila vojaška godba ces. in kr. pešpolka št. 27. dne 6. aprila v ljubljanskem Narodnem domu na korist „Glasbeni Matici“ ob sodelovanju nekaterih članov Glasbene Matice, je zaključil letošnjo koncertno sezono s sporedom, katerega vsebina je prekipevala bujnosti v melodijoznosti in bogatosti v podani muziki. Dvořák, Smetana, Čajkovskij in Liszt so bili na sporedu, izbrani muziki simfoniki. Ob njih skladbah si je priigrala vojaška godba za vodstva vojaškega kapelnika gosp. Teodora Christopha časten uspeh in si je prislužila po vervi pojmovanja, plemenitosti polnoglasja in znamenitosti igre pristrčno pohvalo in neprikrito priznanje. Z Dvořákovovo uverturo „Moja domovina“, to lepo simfoniško parafrazo na narodni spev „Kje dom je moj“, katerega motivi se prepletajo ko arabeske po ustroju mogočne, k veličastnosti himna stopnjevane skladbe, si je zagotovil orkester takoj s početka koncerta simpatije svojega publika, ki so se stopnjevale k pravemu navdušenju pri izborni reprodukciji Smetanove simfoniške skladbe „Vltava“. Z „Vltavo“ se je postavil Smetana v ospredje zanimanja, dominiral je Smetana kot najvišji izmed skladateljev. Ne samo velikana-umetnika v umetniški koncepciji svoje skladbe, tudi poeta, ki opoji svojo skladbo z vonjem poezije, se je kazal v „Vltavi“ Smetana, ki je podal ravno s ciklom „Má vlast“, kateremu je povzeta „Vltava“, najlepše delo in vprav velelo simfoniškega skladanja.